

N:o 35.

Ank. till Riksd. Kansli den 12 Mars 1872, kl. 12 f. m.

Utlåtande, i anledning af dels Kongl. Maj:ts nådiga propositioner, dels enskilde motionärers framställningar i fråga om eftergift af kronans rätt till en del dana-arf.

(I. A.)

Stats-Utskottet, som fått till behandling emottaga dels Kongl. Maj:ts till Riksdagen aflåtna nådiga propositioner angående eftergift af kronans rätt till en del dana-arf, dels ock åtskilliga af enskilde personer i likartadt syfte gjorda framställningar, har dessa frågor i ett sammanhang förehaft och får dem härmed till Riksdagens pröfning anmäla, samt dervid meddela de yttranden, hvartill hvarje framställning ansetts föranleda.

1:o). Uti en till Riksdagen aflåten nådig proposition (N:o 6) har Kongl. Maj:t meddelat, hurusom hos Kongl. Maj:t följande underdåniga ansökningar blifvit uti ofvanberörda hänseende gjorda, nemligen:

af *Stadsfullmäktige i Halmstad*, som anhållit, att Halmstads församling måtte, såsom bidrag till dess kyrkobyggnad, få komma i åtnjutande af qvarlåtenskapen efter derstädes den 21 Maj 1860 aflidna, ogifta *Lovisa Charlotta Ljöfström*, hvilken qvarlåtenskap vid 1871 års början utgjort 504 R:dr 67 öre;

af *Stadsfullmäktige i Linköping*, som anhållit, att arfsmedel efter ogifta *Karin Dahlström*, som derstädes aflidit den 1 April 1863 och, enligt bouppteckning, efterlemnade en behållning af 2,470 R:dr 24 öre, måtte öfverlätas till staden såsom bidrag till bestridande af kostnaden för dess dränering, en åtgärd som sär-

Angående dispositionen af alla de inom städerna nu kända eller framdeles fallande dana-arf.

skildt vid kolerans uppträdande sommaren och hösten 1866 visat sig, isynnerhet för vissa trakter som egde ett vattensjukt läge, af stort behof påkallad, men som af brist på tillgångar hittills icke kunnat vidtagas;

af *Pastorsembetet i Filipstad*, som anhållit, att, till förmån för dervarande slöjdskola för flickor ur arbetsklassen, måtte anvisas arfsmedlen efter arbetskarlen Erik Olssons i nämnde stad den 9 Oktober 1869 affidna enka, *Ingeborg Magnusdotter*, hvilka medel enligt arfskifte utgjort 178 R:dr 50 öre;

af *Kommunalstyrelsen i Össeby Garns socken af Stockholms län*, som anhållit att, till lindring i kommunens dryga utskylder, hvilka uppgått ända till 44 öre per fyrk, utan att någon synnerlig utsigt till nämnbar minskning deri förefunnes, få till folkskolans bästa använda arvet efter den 25 April 1860 affidne drängen *Erik Andersson* i Sjöberg af nämnda socken, hvars kvarlåtenskap, enligt tillgängliga bouppteckningshandlingar, uppginge till 410 R:dr 29 öre;

af *Skolrådet i Ekerö församling af Stockholms län*, som, enligt på kyrkostämman meddeladt uppdrag, anhållit, att församlingen, hvars innevånare, utgörande omkring 980 personer, till flertalet bestodo af fattigt statfolk samt stat- och jordtorpare, måtte, såsom bidrag för en nödig befunnen tillbyggnad af dervarande folkskolehus, få disponera kvarlåtenskapen efter den 12 Januari 1861 vid Kageholm affidne drängen *Lars* (enligt handlingarne rätteligen »*Sven*») *Olofsson*, hvilkens kvarlåtenskap den 1 Januari 1870 uppgått till 370 R:dr 60 öre;

af *Vagnmakaren Elof Mårtensson* i Höxeröd inom Malmöhus län, som anhållit att få på sig öfverlättna arfsmedlen efter sin den 17 Mars 1869 affidna hustru, *Kerstin Andersdotter*, utgörande, enligt arfskifte, 107 R:dr 19 öre;

af *Barnalärarinnan i Lidköping, enkan Carin Fischier, född Calamnius*, hvilken anhållit, att till henne, som vore 79 år gammal och med fyra oförsörjda döttrar befunne sig i behöfvande omständigheter, måtte öfverlätas de arfsmedel, som hennes fordna fosterbarn, ogifta *Eva Jacobsson*, vid sin inom Tjörns härad af Göteborgs och Bohus län den 20 Januari 1869 inträffade död efterlemnad, och hvilka arfsmedel utgjort, enligt bouppteckningen, 547 R:dr 12 öre.

Vid föredragning af ofvanberörda underdåniga, utaf vederbörande länsstyrelser uti afgifna underdåniga utlåtanden till bifall förordade ansökningar hade emellertid Kongl. Maj:ts uppmärksamhet blifvit fästad å det förhållande, att, ehuru, enligt 15 kap. Ärfda-balken, dana-arf skulle tillfalla kronan, sådant dock i verkligheten i ganska få fall inträffade, i följd deraf dels att vissa städer, i sina privilegier, eller genom särskilda resolutioner, blifvit tillförsäkrade åtnjutande af inom dem fallande dana-arf, dels att de framställningar, som det allt mer blifvit sed att göra om öfverlåtande till förmån för kommuner, skolor, barmhertighetsinrättningar m. m. eller enskilde personer af kronans rätt till dylika arf, ytterst sällan afslogos.

Af de aktoratsräkningar, som afgifvits af kammar-advokatfiskals-embetet, hvilket det tillkomme att i afseende på dana-arf bevaka kronans rätt, framginge, att

sammanlagda beloppet af de dana-arf, som under åren 1851—1870, efter åtgärd af nämnda embete, kronan tillfallit, utgjort 20,467 R:dr 20 öre. Under samma tid hade dana-arf till belopp af tillsammans 11,465 R:dr 51 öre blifvit efterskänkta, så att kronans behållning af dana-arf under nämnda tid kunde antagas hafva uppgått till 9,001 R:dr 69 öre eller, i medeltal, till allenast 450 R:dr 8 öre om året. Inalles hade sedan 1828—1830 årens riksdag dana-arf till belopp af icke mindre än 56,170 R:dr 81 öre blifvit efterskänkta, hvilket, om denna tidrymd antages till 40 år, i medeltal för år gjorde 1,404 R:dr 27 öre.

Innan emellertid statens tillhörigheter vidare på detta sätt bortskänktes, borde, enligt Kongl. Maj:ts tanke, tagas i noga öfvervägande, om de ej på annat kunde bättre till statsverkets gagn användas, eller om ej vid deras öfverlåtande sådana vilkor kunde fästas, hvarigenom något statens eget ändamål befrämjades.

Ett sådant ändamål skulle t. ex. vara för handen, om en kommun, till förmån för hvilken eftergift af dana-arf begärdes, vore i besittning af någon från forna tider på grund af häfd eller privilegier qvarstående, för statsverket betungande rättighet, hvars afstående skulle kunna göras till vilkor för den sökta eftergiftens beviljande. Detta fall inträffade i afseende på stadskommunerna. Under det nämligen af de ansökningar, som gjordes om eftergift af dana-arf till förmån för kommuner eller deras byggnader, skolor, arbetsinrättningar o. s. v., det ojemförligt öfvervägande antalet inkomme från städer, så egde dessa samma städer att af sjunde hufvudtitelns förslagsanslag för *städernas friheter* under rubrik »Ersättning för förlorade tullfriheter» årligen uppbära ett belopp, som för de städer, hvilka icke redan egde rätt till derinom fallande dana-arf, tillsammans uppginge till omkring 7,000 R:dr och från denna för statsverket oegentliga utgift skulle detsamma möjligen kunna vinna befrielse genom att i utbyte deremot åt nämnda städer afstå sin rätt till alla derstädes fallande dana-arf.

Den tullfrihet, för hvilken nyssberörda belopp skulle utgöra ersättning, vore den s. k. källarefriheten, eller den af ålder vissa städer, antagligen såsom uppmuntran till inrättande af värdshus för resandes bekvämlighet, medgifna rätt att för stadskällarnes behof tullfritt införa vissa quantiteter främmande drycker. Den därför ännu utgående ersättningen hade i allmänhet blifvit i städerna anslagen till magistratens aföning eller publika byggnaders underhåll, men då den endast i 9 bland de städer, hvilka ej genom sina privilegier tillagts derinom fallande dana-arf, öfverstege 200 R:dr, i 14 utgjorde från 100 till 200 R:dr, i 51 understege 100 R:dr och i några utginge med endast 13 R:dr 95 öre, kunde den i jemförelse med andra för nämnda ändamål afsedda tillgångar icke anses numera ega någon betydighet. Det syntes derföre kunna antagas, att städerna icke skulle fästa någon synnerlig vigt vid bibehållande af berörda obetydliga ersättning, om de i utbyte deremot erhöle rättigheten att disponera alla derinom fallande dana-arf, och för statsverket blefve det naturligtvis alltid en fördel att bespara en årlig utgift emot afstående af en förmån, som i allmänhet, så ofta någon derpå gjorde anspråk, efterskänktes.

Då emellertid städernas rätt till omförmälda ersättning för källarefriheten kunde anses vara af privileginatur, borde det enligt Kongl. Maj:ts åsigt få bero på städerna sjelfva, om de ville afsäga sig denna rätt emot att blifva tillförsäkrade alla inom dem fallande dana-arf, men sedan de härutinnan under någon viss tid haft fritt val, borde de städer, hvilka vägrat att ingå på det föreslagna utbytet, derefter icke vidare kunna erhålla något dana-arf.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt och under åberopande derjemte af hvad det den nådiga propositionen bilagda utdrag af protokollet öfver finansärenden för öfrigt i ämnet innehölle, har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för sin del medgifva, det de städer, hvilka inom viss tid, som af Kongl. Maj:t skulle bestämmas, förklarade sig villiga att afstå från de anslag, samma städer nu i ersättning för förlorade tullfriheter egde uppbära, måtte af Kongl. Maj:t tillförsäkras att, hvar för sig, få åtnjuta kronans rätt till alla dana-arf, som inom den staden nu voro kända eller hädanefter kunde falla, med förbehåll, hvad de redan kända dana-arfven anginge, af den rätt till andel deri, som enligt gällande bestämmelser lagligen tillkomme kammaradvokatfiskalen.

I sammanhang härmed har Kongl. Maj:t erinrat, att, då bemälda tjänsteman nu vore berättigad till 33 $\frac{1}{2}$ procent af hvarje dana-arf, som till statsverket inflöte, och genom den ifrågasatta förändringen skulle gå i mistning af denna sportelinkomst, såvida icke de städer, hvilka inginge på förändringen, förklarade sig önska, att indrifningen af derinom fallande dana-arf fortfarande skulle emot samma provision som hittills af kammaradvokatfiskalen bestridas, hvaremot från kronans sida någon invändning icke syntes vara att göra, det framdeles kunde blifva nödigt att hos Riksdagen göra framställning om beviljande af ersättning för omförmälda sportelförlust.

Då det af Kongl. Maj:t sålunda framlagda förslag, derest det af Riksdagen godkännes, otvifvelaktigt kommer att leda till besparing för statsverket, i den mån städerna förklara sig vilja på det föreslagna utbytet ingå, får Utskottet, jemte erinran att den sportelersättning, som i följd af förändringen kan för kammaradvokatfiskalen ifrågakomma, icke lärer behöfva utsträckas utöfver den nuvarande advokatfiskalens tjänstetid, tillstyrka,

att Riksdagen må bifalla hvad Kongl. Maj:t uti förevarande hänseende behagat föreslå.

Härigenom anser sig Utskottet hafva besvarat Herr *L. J. Lönnbergs* i motion inom Andra Kammaren (N:o 130) gjorda yrkande, att Riksdagen måtte för sin del till förmån för Linköpings stad eftergifva Kongl. Maj:ts och kronans rätt till ofvan omförmälda dana-arf efter afidna *Carin Dahlström*.

2:o). I händelse af Riksdagens bifall till hvad Utskottet här ofvan hemställt, äro dymedelst de i den nådiga propositionen omförmälda dana-arfven inom Halmstad, Linköping och Filipstad disponerade. I afseende åter å de ansökningar om erhållande af sådana arf, som, enligt hvad ofvan nämnt är, från landtkommuner eller enskilda personer till Kongl. Maj:t inkommit, är i den nådiga propositionen vidare meddeladt, hurusom Kongl. Maj:ts befallningshafvande i *Stockholms* län, beträffande ansökningarne från Össeby, Garns och Ekerö socknar, åberopat den af förstnämnda socken meddelade utredning rörande beloppet af derinom erforderliga kommunalutskylder och, i fråga om Ekerö socken, vitsordat de i ansökningen gjorda uppgifter samt derjemte meddelat, att inom Färentuna härad, dit socknen hörde, kronoutskylderna vore jemförelsevis tryckande och kommunalutskylderna för ett medelmåttigt mantal uppginge till vid pass 30 R:dr, samt Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i *Malmöhus* län, beträffande ansökningen af Elof Mårtensson, upplyst, att hans ofvannämnda hustru icke medfört någon nämnvärd tillgång i boet, som, torftigt förut, icke under hennes tid vunnit någon förkofran, samt att Elof Mårtensson, hvilken från ett föregående gifte hade fyra barn att försörja, vore sjuklig och ansåges icke kunna utan kommunens biträde försörja sig och familj, derest dana-arfvet skulle utgå, äfvensom Kongl. Maj:ts befallningshafvande i *Skaraborgs* län, i fråga om enkan Fischiers ansökning, såsom grund för sitt förord åberopat sökandens torftiga lefnadsvilkor och den genom bevis styrkta ömhet och människovänlighet, hvarmed hon under den afidnas minderårighet och oförmåga att sig sjelf vårda egnat henne omtanka och förbarmande; och har Kongl. Maj:t af anförda skäl föreslagit Riksdagen att i afseende å dessa fyra dana-arf efterskänka kronans rätt till de kommuner eller enskilda, som sig derom anmält, med förbehåll dock äfven i dessa fall af den rätt, som lagligen kunde kammaradvokatfiskalen tillkomma.

Med hänseende till hvad sålunda förekommit och i öfverensstämmelse med Riksdagens i flera likartade fall tillförene fattade beslut, får, i fråga om dana-arfven efter *Erik Andersson*, *Sven Olofsson* och *Elof Mårtenssons hustru*, *Kerstin Andersdotter*, Utskottet, som här nedan kommer att vidare yttra sig om arfvet efter *Eva Jacobsson*, hemställa,

att, med bifall till Kongl. Maj:ts nådiga framställning, Riksdagen måtte, med förbehåll af den rätt, som lagligen kan kammaradvokatfiskalen tillkomma, efterskänka kronans rätt i afseende å följande danaarf, nemligen:

- a) efter drängen *Erik Andersson* till förmån för *Össeby Garns socken* af *Stockholms* län för att användas till församlingens folkskolas bästa;
- b) efter drängen *Sven Olofsson* till förmån för *Ekerö församling* i nämnda län, att användas såsom bidrag för en nödig befunnen tillbyggnad af dervarande folkskolehus;

Angående dana-arf efter Erik Andersson, Sven Olofsson, Elof Mårtensson och Eva Jacobsson.

- c) efter Vagnmakaren *Elof Mårtenssons* i Höxeröd inom Malmöhus län aflidna hustru *Kerstin Andersdotter* till förmån för den efterlevande maken.

Hvad åter angår frågan om efterskänkande af kronans rätt till dana-arf efter ogifta *Eva Jacobsson* till förmån för barnalärarynnan i Lidköping, enkan *Carin Fischier*, född *Calamnius*, är genom till Utskottet ingifna handlingar upplyst, att bemälda enka redan den 17 Maj 1871 afidit och att hon, jemte andra barn, efterlemnade i behöfvande omständigheter fyra ogifta döttrar, utaf hvilka tvenne lida af obotlig sjukdom. Utskottet har vid sådant förhållande ansett sig böra hemställa,

- d) att i anledning af Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning Riksdagen må, jemte anmälan om hvad sålunda förekommit, till svar meddela att, för den händelse Kongl. Maj:t, efter ärendets utredning, skulle finna arfsmedlen böra enkan Fischiers efterlemnade ogifta döttrar tilläggas, Riksdagen för sin del efterskänkt kronans rätt till berörda arfsmedel, med förbehåll dock af den rätt, som lagligen må kammaradvokatfiskalen tillkomma.

Angående dana-
arf efter ogifta
Catharina Maria
Cronér och f. d.
Hussären Nils
Wester.

3:o. Efter det nådigt beslut den 29 sistlidne December fattats om aflåtande till Riksdagen af ofvanomförmälda nådiga proposition, hade, enligt hvad af en den 1 innevarande månad till Riksdagen aflåten särskild nådig proposition (N:o 24) inhemtas, till Kongl. Maj:t inkommit dess befallningshafvandes i Christianstads län infordrade utlåtande öfver en af kyrkoherden T. Brodin och några andra personer, hvilka jemte honom blifvit af Ousby församlings kommunalstämma utsedda till direktion för åstadkommande af en arbetsinrättning inom socknen, gjord underdånig ansökning att såsom bidrag till berörda arbetsinrättnings bildande, hvartill ett kapital af 3,000 R:dr redan funnes anslaget, qvarlåten skapen efter den 21 April 1870 inom nämnda församling aflidna ogifta *Catharina Maria Cronér*, hvilken efterlemnade enligt bouppteckning 1,197 R:dr 44 öre, men efter hvilken några arfvingar, oaktadt i Post-tidningen införda kallelser, sig icke anmält, måtte varda på församlingen öfverlåten; varande i ofvan omförmälda utlåtande den underdåniga ansökningen till bifall förordad på grund af den synnerliga tungan af fattigvården inom ifrågavarande vidsträckta socken, som till stor del bestode af ofruktbar jordmån och hade en medellös befolkning.

Vidare hade, enligt hvad i den nådiga propositionen förmäles, sedan qvarlåten skapen efter f. d. Hussären *Nils Wester på Rahla egor*, hvilken afidit den 7 Juni 1865 och efterlemnade 158 R:dr 85 öre, blifvit genom Kumla häradsrätts utslag den 11 Maj 1871 förklarad för dana-arf, Westers enka *Kerstin Ersdotter* och August Bäcker, som varit gift med hennes numera aflidna dotter af ett föregående gifte, uti en till Kongl. Maj:t ingifven ansökning anhållit, att berörda medel måtte få tillgodokomma sökanden Bäckers med aflidna hustrun sammanafnade barn för att an-

vändas till deras uppfostran; i anledning hvaraf Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Örebro län uti afgifvet utlåtande hemställt, huruvida icke, vid det förhållande att sökandena enligt intyg af länsman och kommunalnämnd befunno sig i mindre goda omständigheter och att, då Bäcker, hvilken genom afhandling den 16 Januari 1858 öfvertagit Westers och Kerstin Ersdotters torplägenhet, dervid förbundet sig att underhålla och vårda sina bemålde svärföräldrar under deras återstående lifstid, sådant antagligen, på sätt sökandena uppgifvit, skett under förutsättning, att han efter båda makarnes död skulle komma i åtnjutande af deras efterlemnade tillgångar, skäligen anledning kunde anses förefinnas för bifall till den underdåniga ansökningen;

Och har Kongl. Maj:t, i betraktande af hvad vederbörande länsstyrelser i dessa båda ärenden anfört, i nåder föreslagit Riksdagen, att kronans rätt till ifrågasvarande tvenne dana-arf måtte med förbehåll af den andel deri, som lagligen må tillkomma kammaradvokatfiskalsembetet, öfverlätas, i afseende å det förutnämnda, till Ousby församling för att användas till åstadkommande af en arbetsinrättning derstädes, och i afseende på det senare arfvet, till ofvanbemälde August Bäckers i gifte med hans numera aflidne hustru födda barn.

Efter tagen kännedom af de förevarande frågor rörande handlingar, får Utskottet, med hänsyn till hvad sålunda förekommit, hemställa,

att, med bifall till hvad Kongl. Maj:t behagat i nåder föreslå, Riksdagen måtte, med förbehåll af den rätt som lagligen kan kammaradvokatfiskalen tillkomma, efterskänka kronans rätt i afseende å följande dana-arf, nemligen:

- a) efter ogifta *Catharina Maria Cronér* till förmån för *Ousby* församling för att användas till åstadkommande af en arbetsinrättning derstädes;
- b) efter f. ä. Hussaren *Nils Wester på Rahla egor* till förmån för *August Bäckers* i gifte med hans numera aflidna hustru födda barn.

4:o. Uti inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 118) har Herr *J. A. Bovin*, under åberopande af åtskilliga motionien bifogade handlingar, hvaraf, bland annat, inhemtas, att rådstufvurätten i Arboga genom utslag den 8 sistlidne Januari förklarar Kongl. Maj:t och kronan berättigade att såsom dana-arf tillgodonjuta hvad i sterbhuset efter musikaliska instrumentmakaren *Carl Jakob Nordqvist*, som den 16 Februari 1861 aflidit i Arboga och efterlemnade enkan *Jeanette Louise*, född *Movallson*, efter i laga ordning förrättadt arfskifte, befunnes utgöra mannens lott i boet, föreslagit, att Riksdagen måtte för sin del till förmån för Arboga stad afstå från Kongl. Maj:ts och kronans rätt till ofvanberörda dana-arf.

Angående dana-arf efter Instrumentmakaren *C. A. Nordqvist*.

För den händelse Riksdagen, i öfverensstämmelse med hvad Utskottet i punkten 1 här ofvan hemställt, bifaller hvad Kongl. Maj:t i nåder behagat föreslå angående disposition af alla de inom städerna nu kända eller hädanefter fallande dana-
arf, erfordras i afseende på förevarande ärende icke något särskildt Riksdagens beslut; och Utskottet får vid sådant förhållande hemställa,

att Herr Bovins omförmälda motion icke må till någon särskild Riksdagens åtgärd föränleda.

Angående dana-
arf efter Kop-
parslagaren Jo-
hanssons enka
Cecilia Louke,
född de la Roos.

5:o. Med förmälan att genom Kongl. Maj:ts dom den 11 November 1869 blifvit förklaradt, att qvarlätenskapen efter den 3 Januari 1866 i staden Falkenberg af lifidne kopparslagaren D. Johanssons enka Cecilia Lovisa, född de la Roos, skulle såsom dana-
arf tillfalla kronan, samt att de af magistraten i Falkenberg till följd deraf den 9 Juni 1870 redovisade och levererade arfsmedlen uppgått till 1,879 R:dr 93 öre, deraf, sedan kammaradvokatfiskalen tillkommande tertial afdragits, kronans behållna andel utgjorde 1,253 R:dr 29 öre, har Herr C. A. Jönsson uti en inom Andra Kammaren väckt motion (N:o 35) anhållit, att, då staden Falkenberg, hvilken vore ett litet och fattigt samt till sitt läge af naturen ej särdeles gynnadt samhälle, fått och fortfarande måste vidkännas stora uppoffringar i och för anläggande af hamn, uppförande af skol- och tullhus samt andra arbeten, Riksdagen måtte, i likhet med hvad så ofta vid dylika tillfällen förut skett till förmån för andra kommuner, medgifva, att kronans behållna andel, 1,253 R:dr 29 öre, af ofvanberörda dana-
arf till nämnda stad afstodes.

I motionen omförmäles vidare, att stadsfullmäktige i Falkenberg hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhållit, det Kongl. Maj:t täcktes genom nådig proposition till Riksdagen föreslå, att detta dana-
arf måtte till staden anslås, men att Kongl. Maj:t den 3 Mars 1871 förklarar sig anse sådana skäl icke vara till stöd för berörda ansökning anförda, att på grund deraf aflåtande af nådig proposition till Riksdagen i den uti ansökningen angifna syftning kunnat bifallas.

Af de motionen bifogade handlingar, äfvensom af den till Kongl. Maj:t in-
gifna underdåniga ansökningen med bilagor, deraf Utskottet förskaffat sig del, inhem-
tas, bland annat, att kopparslagaren Johansson och hans bemälda enka hufvudsakli-
gen i staden Falkenberg förvärfvat ifrågavarande qvarlätenskap; att denna, om den
af staden erhöles, kunde, enligt stadsfullmäktiges åsigt, anses antingen såsom någon
örsättning för de betydligt förökade fattigvårdsafgifter, som förorsakats särskildt deraf,
att under sednare åren andre handtverksidkare aflidit medellöse och efterlemnade flera
minderåriga barn, hvilka måst öfvertagas af fattigvården, eller såsom bidrag till ett
af behovet påkalladt fattighus, med uppförande hvaraf fått anstå för det staden måst
vidkännas uttaxeringen och nödgats upptaga lån för andra allmänna byggnader såsom
folkskolehus, tull- och packhus samt bryggor jemte andra hamnarbeten; att den un-

derdåniga ansökningen blifvit så väl af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Hallands län som af Kongl. Kammar-kollegium till nådigt bifall förordadt, samt att de i motionen meddelade uppgifter om dana-arfvets belopp och kronans deraf behållna andel öfverensstämde med de af kammaradvokatfiskalen, uti ansökningshandlingarne bifogadt underdånigt yttrande, lemnade upplysningar.

Utskottet har tagit denna fråga i öfvervägande, och anser sig Utskottet, för den händelse att Riksdagen godkänner hvad uti punkten 1 här ofvan blifvit föreslaget, böra till ifrågavarande motion på det sätt tillstyrka bifall, att Utskottet hemställer,

- a) att Riksdagen måtte för sin del medgifva, att kronans behållna andel, 1,253 R:dr 29 öre, af dana-arvet efter kopparslagaren Daniel Johanssons den 3 Januari 1866 afidna enka Cecilia Lovisa, född de la Roos, får å staden Falkenberg öfverlätas, så framt nämnda stad, inom viss af Kongl. Maj:t förelagd tid, förklarar sig vilja afstå från det anslag, som staden nu i ersättning för förlorad tullfrihet eger uppbära,

hvarom, i händelse af Riksdagens bifall,

- b) underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t torde böra afåtas.

6:o). Uti en inom Riksdagens Andra Kammare väckt motion (N:o 48) har Friherre *J. Koskull* föreslagit, det Riksdagen behagade för sin del medgifva, att ett dana-arf, stort 610 R:dr R:mt, som nyligen uppburits af Kongl. Maj:t och kronan efter i Slaka församling af Östergötlands län afidna mamsell *Justina Linde*, måtte tilldelas nämnda församling för att användas till befrämjande af dess folkskoleväsende.

Angående dana-arf efter Justina Linde.

I afseende å denna fråga har Utskottet inhemtat, att den i motionen omnämnda Justina Linde afidit i Slaka socken den 6 April 1870, utan att efterlemnna kända arfvingar och utan att någon sådan, oaktadt om arvet utfärdade kungörelser, sedermera sig anmält, samt att, efter det kammaradvokatfiskalen, i ändamål att erhålla redovisning för qvarlåtenskapen efter den afidna såsom dana-arf, låtit i December månad nästlidet år hos Häradsrätten i orten uttaga stämning å landtbrukaren *J. Pettersson* i Åsmestad, hvilken af rätten varit förordnad att såsom god man omhändertaga boets förvaltning, bemålde Pettersson, vid stämningens delfående, till kronofogden i orten öfverlemnad behållningen i boet, uppgående, enligt lemnad redovisning, till det i motionen uppgifna belopp, samt att berörda belopp under sistlidne Februari månad genom Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Östergötlands län blifvit till kammaradvokatfiskalen inlevereradt, hvaremot Häradsrätten ännu icke lärt i målet meddelat utslag.

Med hänseende till hvad sålunda förekommit och i öfverensstämmelse med de åsigtter, som legat till grund för Riksdagens i flera likartade frågor tillförene fattade beslut, får Utskottet hemställa,

- a) att Riksdagen måtte för sin del medgifva, att den rätt, kronan kan ega till qvarlätenskapen efter aflidna ogifta *Justina Linde* må till förmån för *Slaka* socken eftergifvas för att användas till befrämjande af dess folkskoleväsende, med förbehåll dock af den rätt som lagligen må kammaradvokatfiskalen tillkomma;
- och lärer, i händelse denna hemställan vinner Riksdagens bifall,
- b) underdånig skrifvelse i ämnet böra till Kongl. Maj:t aflåtas.

Stockholm den 12 Mars 1872.

På Stats-Utskottets vägnar:

Arvid Fr:son Posse.